
ГЕНЕРАЛНО КОНСУЛСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В МЮНХЕН, ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

**ПРЕКИТЕ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ НА
ГЕРМАНСКИТЕ ФИРМИ ОТ ПРЕРАБОТВАТЕЛНАТА
ПРОМИШЛЕНОСТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА
ГЕРМАНИЯ И ФЕДЕРАЛНА ПРОВИНЦИЯ БАВАРИЯ**

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
Интернационализацията на германските предприятия	3
Преките чуждестранни инвестиции на германската метало- и електроиндустрия	5
Общи икономически данни	5
Интернационализацията на германските М+Е фирми	7
Развитие на баварската икономика	10
Интернационализация на баварските предприятия	10
Интернационализация на веригите за създаване на добавена стойност на баварските предприятия	11
Производство в чужбина	12
Пролетна анкета на Асоциацията на германските индустриално-търговски камари за инвестиционните намерения на германските фирми по отношение на чужбина	16
Източници	25

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА ГЕРМАНСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Увеличението на германските инвестиции в чужбина от 1990 до 2014 е пет пъти, а обемът им възлиза на 0,9 билиона € (2014). Германските фирми имат участия в почти 36 000 фирми в чужбина и създават в съответните страни общо 6,9 млн. работни места (2014). На тази база формират оборот от 2,6 билиона € в чужбина (2014), който е почти два пъти голям като стойност от износа (2014: 1,2 билиона €).

Към края на 2014 година германските предприятия имат повече от 50% капиталово участие в 103 фирми в България, създават 33 900 работни места и реализират 5989 млн. € годишен оборот.

Управлявани от германски инвеститори предприятия в чужбина (Outward FATS)

Страни, в които са направени инвестиции		брой на предприятията в чужбина			
		година			
		2011	2012	2013	2014
Общо в света		26529	27437	27162	27594
Европа		16087	16200	16214	16309
от тях в					
	Франция	1748	1775	1764	1823
	Великобритания	2003	1813	1760	1735
	Нидерландия	1323	1333	1347	1355
	Австрия	1103	1129	1143	1180
	Швейцария	1079	1095	1058	1081
	Испания	978	981	1019	1026
	Полша	922	984	989	996
	Италия	998	1003	996	984
	Чехия	704	716	715	706
	Унгария	571	563	547	581
	Швеция	494	512	537	536
	Белгия	535	525	521	515
	Люксембург	429	466	488	509
	Русия	429	462	495	456
	Турция	309	325	319	318
	Румъния	269	286	296	292
	Дания	275	278	264	274
	Словакия	248	253	252	257
	Португалия	205	198	196	191

	Норвегия	142	155	169	178
	Ирландия	202	185	175	165
	Финландия	206	216	182	158
	Хърватия	102	111	113	118
	България	107	104	104	103
	Украйна	96	94	98	95
	Словения	74	78	85	92
	Гърция	115	108	87	84
	Сърбия	50	64	72	74
	Малта	53	56	63	61
	Литва	38	41	50	58
	Остров Ман	58	52	55	48
	Босна и Херцеговина	27	34	38	42
	Естония	31	34	38	39
	Кипър	46	43	41	38
	Латвия	28	27	37	36
	Джърси, Гернси	38	36	39	34
	Македония	13	13	18	17
	Молдова	7	8	8	10
Америка		5442	5989	5848	5975
от тях в					
	САЩ	3544	4011	3953	4067
	Бразилия	480	497	502	499
	Канада	439	442	378	383
	Мексико	340	363	347	368
	Аржентина	134	141	133	137
	Чили	138	144	155	119
	...				
Азия		3706	3912	3999	4192
от тях в					
	Китай	1275	1363	1437	1520
	Индия	334	361	360	394
	Сингапур	338	353	373	368
	Хонконг	326	347	346	362
	Япония	358	334	317	306
	Южна Корея	179	193	193	206
	ОАЕ	112	133	124	139

	Тайланд	104	118	114	121
	Тайван	93	94	86	94
	Индонезия	76	78	87	94
	...				
Африка		591	616	609	617
от тях в					
	Южна Африка	329	352	340	339
	Египет	41	40	40	44
	...				
Океания и полярни региони		703	719	492	501
от тях в					
	Австралия	625	630	401	407
	...				

ПРЕКИТЕ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ НА ГЕРМАНСКАТА МЕТАЛО- И ЕЛЕКТРОИНДУСТРИЯ

Общи икономически данни

Метало- и електроиндустрията (М+Е индустрията) е окрупнен икономически бранш, включващ автомобилната индустрия, автомобилните поддоставчици, електротехниката и електрониката, ИКТ, производството на превозни средства (вкл. самолетостроене и космически изследвания, водни плавателни средства), металургията и металообработката, производството на машини и съоръжения, медицинската и оптична техника, мехатроника. Фирмите в бранша са над 24 000 с годишен оборот 1000 млрд. €, а работещите в тях са 3,866 млн.

През 2014 М+Е индустрията създава 250 000 работни места повече, отколкото през 1995. Експортният дял е 55% (39% през 1995). Оборътът и създаването на добавена стойност достигат стойности от годините преди кризата (2008-2009), но нямат същата динамика на развитие като тогава. Инвестициите в оборудване в страната растат, но това е за сметка на тренда в автомобилната промишленост. В другите браншове от 2002 (с изключение на 2007/2008) има спад.

Средният ръст на производството на М+Е индустрията за 2016 е 1,5% (2015: 0,6%). Съгласно анкета на ifo от септември 2016 печалбата след данъците е 3,7% (преди кризата 2007: 4,7%).

Дял на брутната добавена стойност по браншове в %

изт.: Statistisches Bundesamt (2015), собствени изчисления на IWC

Създаване на брутна добавена стойност

Брутна добавена стойност и дял от БДС, създадена в преработвателната промишленост

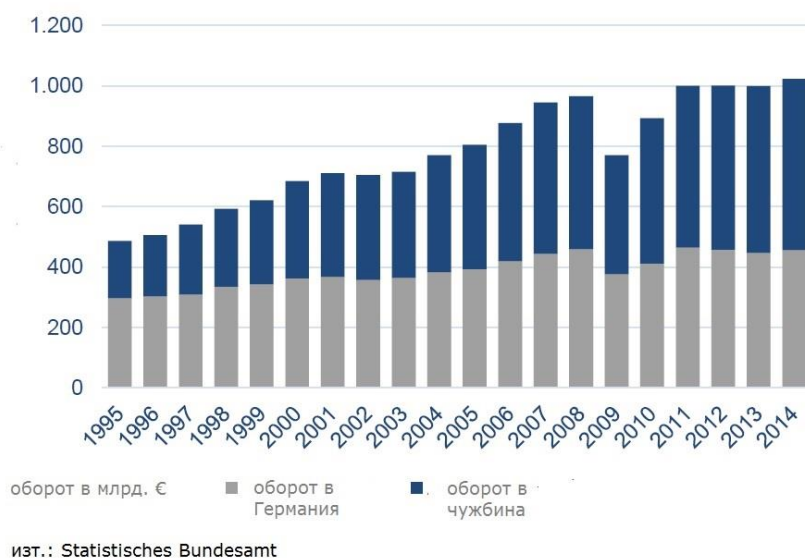

изт.: Statistisches Bundesamt (2015), собствени изчисления на IWC

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА ГЕРМАНСКИТЕ М+Е ФИРМИ

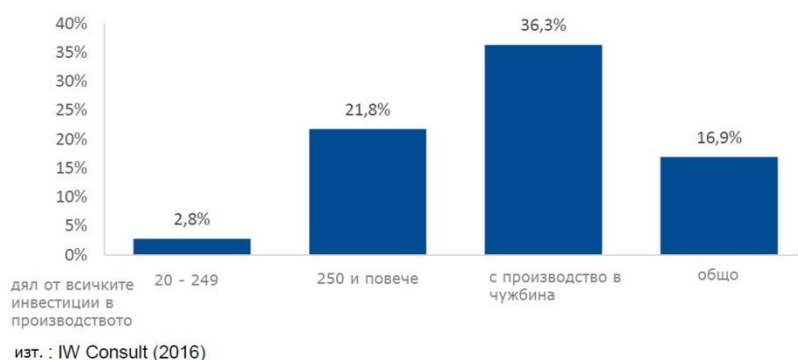
Фирмите от М+Е индустрията засилват присъствието си в чужбина. Размерът на преките инвестиции в чужбина на фирмите от бранша расте от 37 млрд. € през 1995 на 204 млрд. € през 2012, т.е. с 450%. В страната инвестициите за същия период растат от 646 млрд. € на 882 млрд. €, т.е. с 37%.

Динамика в развитието на оборота на М+Е индустрията от 1995

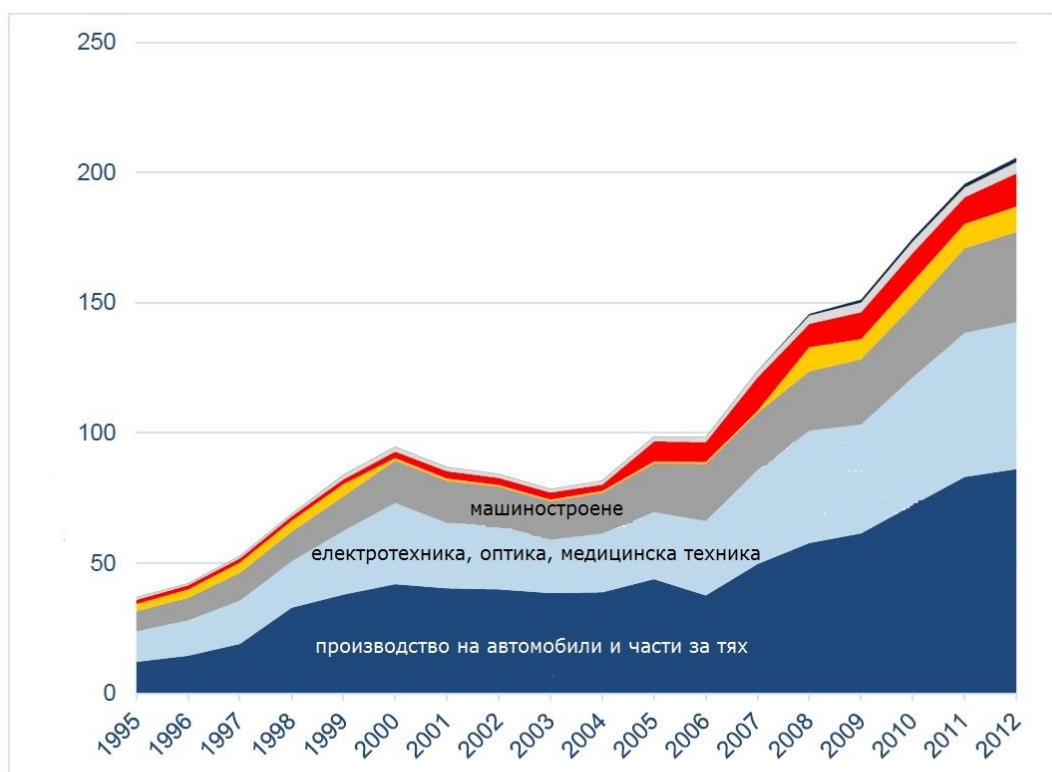

Към момента около 20% от инвестициите на фирмите от М+Е индустрията са в производства в чужбина. В следващите пет години този дял се очаква да достигне 24%. Колкото по-големи са предприятията, толкова по-висок е и дялът на инвестициите в чужбина към общия обем на инвестициите им. При големите фирми с над 500 служители този дял е една трета. Фирмите с реализирани инвестиции в чужбина се стремят към разширение на капацитетите на производствените мощности там, а в Германия към повишаване на ефективността на производството и разходите за него.

Инвестиции в производствени мощности в чужбина от фирмите на М+Е индустрията на Германия

Преки инвестиции по браншове

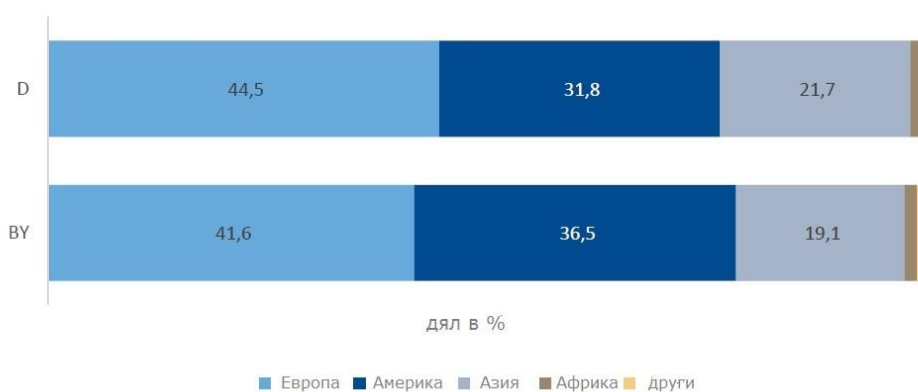

преки инвестиции в
чужбина в млрд. €

изт.: Bundesbank (2015)

собствени изчисления IW Consult GmbH

Регионално разпределение на директните инвестиции в преработващата промишленост на други страни

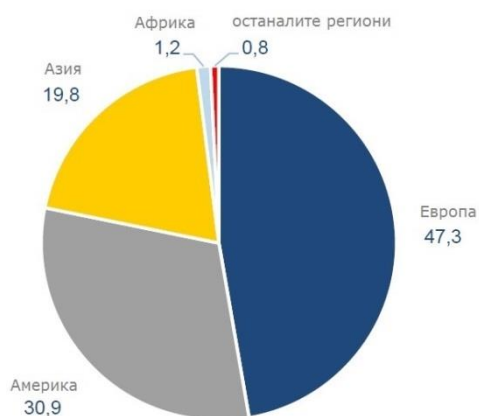
дял в %

■ Европа ■ Америка ■ Азия ■ Африка ■ други

изт.: Bundesbank (2016a, 2016b)

Регионално разпределение на преките инвестиции в преработвателната промишленост в чужбина

дял в %

изт.: Bundesbank (2015), собствени изчисления на IW Consult GmbH

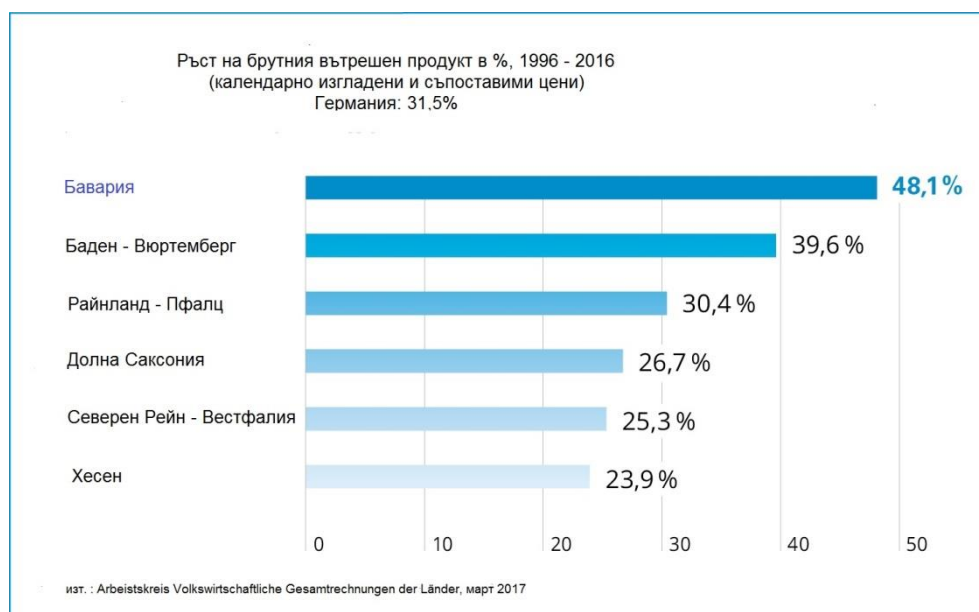
Предприятията от М+Е индустрията генерират към момента 20% общата си печалба в чужбина. След 5 години делът се очаква да бъде 24%, а при големите предприятия дори 36%. Ако се разглеждат само предприятията с производства в чужбина дяловете на печалбата от дейности в Германия са 70,3%, а до 5 години се очаква дори да спадне до 59,5%.

Два са основните мотиви за изнасянето на производствени мощности в чужбина – по-ниски разходи за производство (38%) и достъп до целевите пазари (28%). Двете причини мога да имат различно отражение върху производството в самата Германия. Докато разходите за производство могат да поставят под въпрос производството в страната, достъпът до чужди пазари по-скоро може да засили значението му.

45 % от анкетираните М+Е предприятия заявяват, че външните мощности допълват вътрешните и практически нямат особено влияние върху тях. 23 % от изнесените производства имат положително отражение, защото подсиgurяват вътрешното производство. 31 % от производства в чужбина обаче изместват вътрешното производство (по-простите технологични процеси). Очакванията са дори, че до пет години този дял да достигне 40%. Предвид високите разходи за труд почти две трети от фирмите с производства в чужбина имат висока интензивност на наемане на персонал.

Производството в Германия се променя. Степента на автоматизация е висока. М+Е индустрията е по-гъвкава по отношение на тарифните споразумения и трудовата заетост. В допълнение доставките от чужбина и доставките на части от собствени производствени мощности зад граница влияят положително върху развитието на бранша.

РАЗВИТИЕ НА БАВАРСКАТА ИКОНОМИКА

Среден ръст на броя на заетите в производството в Бавария по браншове 2009 - 2016

Бранш	2009-2012	2013-2016
Общо	1,7%	2,4%
Преработваща промишленост	-0,1%	1,45
Машиностроене и електротехника	0,2%	1,8%
Машиностроене	1,1%	1,6%
Производство и обработка на метали и метални изделия	0,3%	-0,1%
Производство на автомобили	0,2%	4,8%
Електротехника	-1,7%	-0,7%

Източник: Arbeitsagentur (2016); собствени изчисления на IW Consult GmbH

ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БАВАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Предприятията с под 250 работници разчитат в процеса на интернационализация предимно на доставки от чужбина, докато редица предприятия с над 250 работници имат изнесени производствени мощности в чужбина.

Търсейки по-висока степен на оптимизация на потенциала фирмите използват различни пътища за интегриране на чуждестранните региони във веригите за създаване на добавена стойност:

- От международен outsourcing до закупуване на продукти от трети доставчици
- От фирмен offshoring до изнесени производствени мощности в чужбина.

Централна и Източна Европа се разглежда като дестинация с благоприятни рамкови условия, но същевременно се разработват и нови пазари.

Изнасянето на производствени мощности в чужбина не забавя темповете на развитие на производството на предприятието в самата Германия, но има трансформация към по-висока степен на автоматизация.

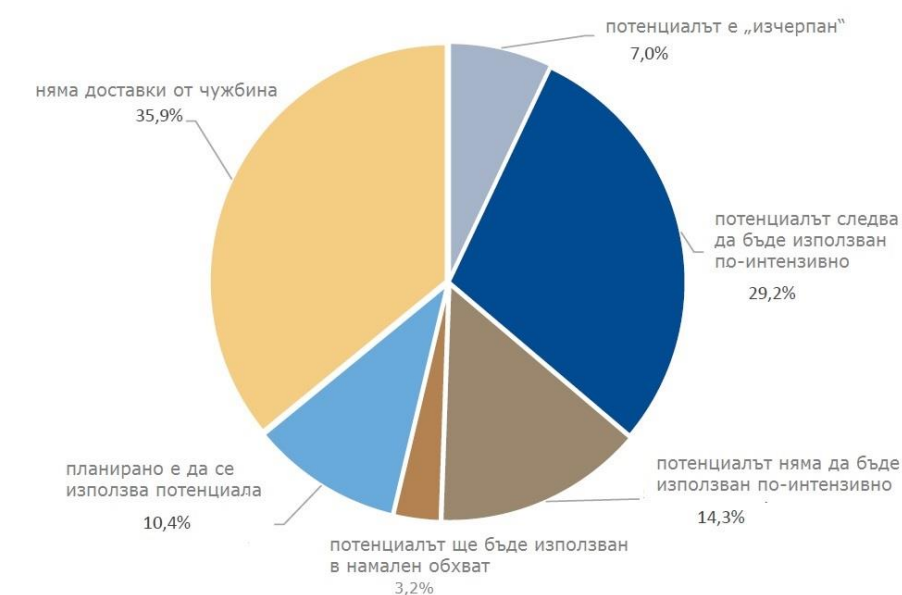
ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА ВЕРИГИТЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ НА БАВАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Закупуване на полуготови продукти и полуфабрикати в чужбина
Международен outsourcing и закупуване на продукти от трети доставчици/

Вносът на промишлени стоки в Бавария през 2015 е на стойност 145 млрд. €. (2013: 133 млрд. €). До голяма степен този ръст се дължи на вноса на крайни продукти (2015: 81%, 2013: 71%). Стойността на вноса на полуфабрикати и суровини през периода намалява (2015: 28.4 млрд. €, 2013: 38 млрд. €, но 2000: 17,8 млрд. €).

По данни на OECD (последни от 2011) закупуването на суровини и полуфабрикати от вътрешни доставчици като стойност се е удвоило за периода 1995-2011, а от външни доставчици утроило.

Степента на важност на доставките от чужбина за баварските предприятия
M+E индустрия

изт. : IW Consult (2016)

Германските производители на М+Е изделия закупуват продукти предимно от фирми от съответните браншове (,но и от химическата промишленост, търговията и услугите) в чужбина.

- 64,4 % от внесените полуфабрикати и суровини са от ЕС и 10,1 % от останалата част на Европа.

- От доставките от ЕС през 2011 70% са от страните от ЕС15 и 30% от новите страни, членки (през 1995 съответно 88% и 12%).

- Доставките от Китай през 2011 са 18 пъти по-големи в сравнение с 1995. Към момента Китай е източник на 7% от всички внесени от М+Е фирми в Германия полуфабрикати и суровини. Това касае особено електротехниката и производството на продуктите от Подглава „Други превозни средства“.

Съгласно актуалното допитване сред баварските фирми от М+Е към момента :

- 54% от фирмите доставят продукти от чужбина. Сред фирмите с над 250 работници този дял е 57%.
- Други 10% към момента не доставят от чужбина, но възнамеряват да го направят.
- Една трета от тези предприятия не внася и не планира и в бъдеще от чужбина.
- Фирмите от машиностроенето (47%) и производството на метали и метални изделия (43%) рядко доставят от чужбина.
- За повечето от останалата част от фирмите това е установена практика (59%).

ПРОИЗВОДСТВО В ЧУЖБИНА

През 2014 общият обем на баварските директни инвестиции в чужбина е бил 197 млрд.€. От тях 42% или 83 млрд. € са в предприятия от преработвателната промишленост в чужбина. През 2010 обемът е бил 67 млрд. €.

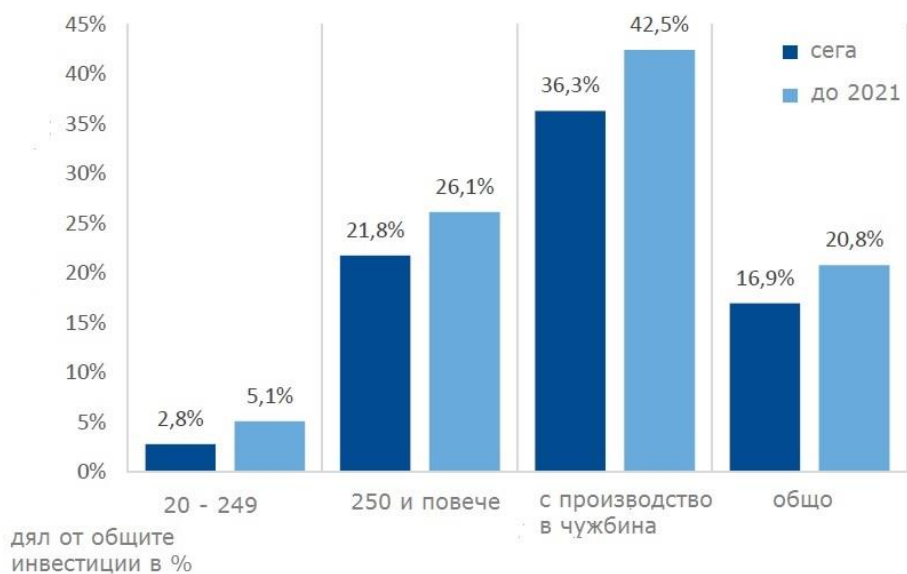
През 2016 само 2,8% от баварските фирми с под 249 работници са инвестирали в чужбина, докато делът на фирмите с 250 и повече работници е 22%. От анкетираните предприятия с 250 и повече работници 57,3% произвеждат в чужбина, докато при предприятията с до 249 работници този дял е 12,5%.

36% от вече инвестиралите в производствени мощности предприятия планират нови инвестиции.

В предприятията с производствени капацитети в чужбина се извършват почти 36% от всички производствени фирмени дейности.

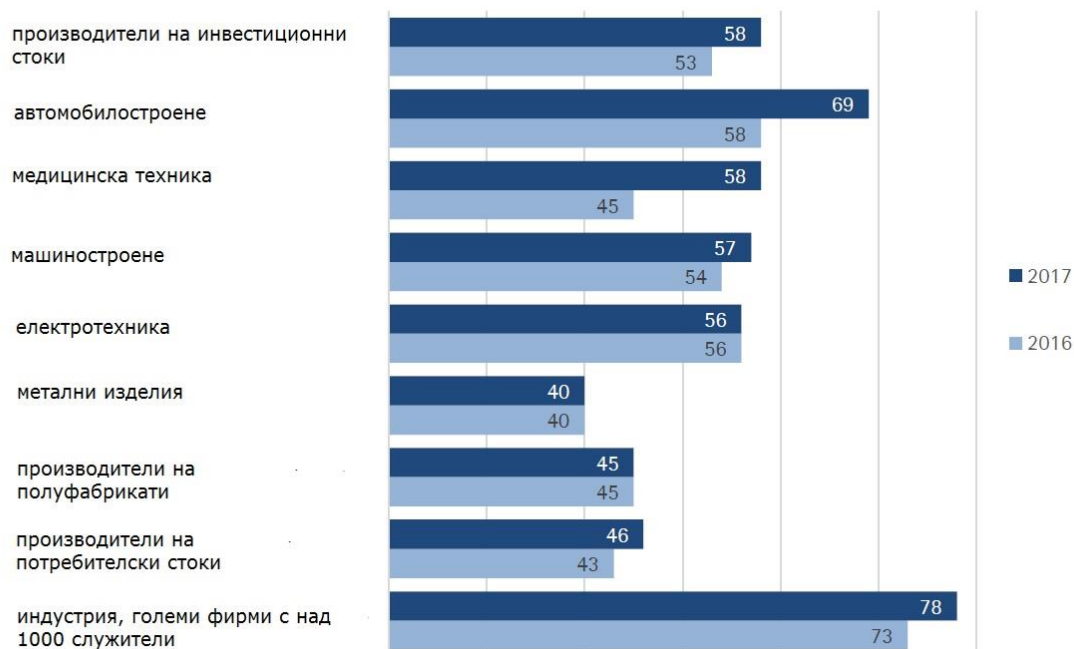
Развитие на инвестициите на баварски фирми в производствени мощности в чужбина

M+E индустрия

изт.: IW Consult (2016)

Дял на предприятията с инвестиционни намерения в чужбина по браншове в %

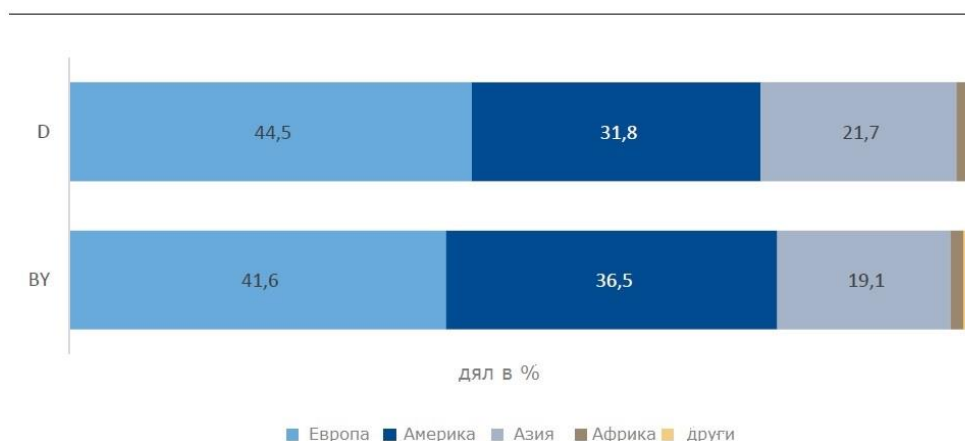
Най-важните целеви браншове в чужбина са били производството на автомобили и части за тях (20,5% от директните инвестиции в преработвателната промишленост), производството на измерителни, контролни и електромедицински уреди (20,1%), производството на химически продукти (15,3%), машиностроенето (12,4%) и производството на електрическо оборудване (11,2%).

Приоритетни целеви региони за инвестиции на баварски фирми в чужбина

изт. : IW Consult (2016)

Регионално разпределение на директните инвестиции в преработващата промишленост на други страни

изт. : Bundesbank (2016a, 2016b)

Съществуват различия в отделните браншове. Само 7% от производствените дейности на машиностроителните предприятия се извършват в чужбина. В електротехниката, автомобилостроенето и останалите браншове този дял е средно 20%.

Баварските фирми от преработващата промишленост имат инвестиционни ангажименти и интереси в САЩ 36,5% при средно 31,8% за Германия, в ЕС 35,6% при 37% за Германия, в страните от Централна и Източна Европа 33,8% при средно 28% за Германия.

Страните от Централна и Източна Европа са важни инвестиционни дестинации за баварската индустрия предвид географската близост и по-изгодните производствени разходи. И в тези страни малките и средни предприятия са слабо представени (7,4%). През последните пет години инвестициите почти не са увеличавани. Две пети от големите предприятия имат производства в региона. От 2010г. 85% от тях са увеличили обема на инвестициите, като 57,2% от тях значително.

За малките и средни предприятия с производствени мощности в региона основен мотив са по-ниските производствени разходи. При големите предприятия на първо място е достъпът и разширяването на пазара (44%) и след това са производствените разходи (40%). Същевременно вторият мотив е доминиращ, когато се взема решение за значително разширяване на съществуващото производство (61,2%).

Производствата в чужбина са по-персонало интензивни и по-слабо продуктивни, отколкото тези в Германия (за 56% от предприятията с производство в чужбина). В този смисъл изнасянето на производства е алтернатива за производства, при които на този етап не може да се постигне по-голяма автоматизация.

Инвестициите на фирмите в чужбина имат по-висок ръст от тези в Германия.

Производството в чужбина не води до спад в производството в Германия и е за сметка предимно на разширяването на пазарите. В Германия се намалява обема преди всички на по-прости производствени процеси чрез автоматизация. Малките и средните предприятия изнасят дейности към предприятия в самата Германия, а доставят необходими части от чужбина. 40% от големите предприятия изнасят подобни дейности директно в чужбина.

Заб.: Резюме на резултати от проучване на IW Consult GmbH по поръчка на Съюза на работодателите в Метало- и електроиндустрията на федерално ниво и в Бавария

„Изнасянето на мястото на създаване на добавена стойност – измества ли се производството в чужбина“ (Verlagerung von Wertschöpfung – Geht die Produktion ins Ausland), bayme vbm vbw Studie, erstellt von der IW Consult GmbH

Stand: April 2017 www.vbw-bayern.de

Изследванията са направени на базата на официалната статистика и резултатите от допитване до 600 предприятия в Германия, респ. 200 баварски предприятия от сферата на метало- и електроиндустрията (M+E).

ПРОЛЕТНА АНКЕТА НА АСОЦИАЦИЯТА НА ГЕРМАНСКИТЕ ИНДУСТРИАЛНО-ТЪРГОВСКИ КАМАРИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ НАМЕРЕНИЯ НА ГЕРМАНСКИТЕ ФИРМИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧУЖБИНА 2017

Заб.: Пълният текст на публикацията на немски и резюме на английски език са публикувани на сайта на DIHK www.dihk.de.

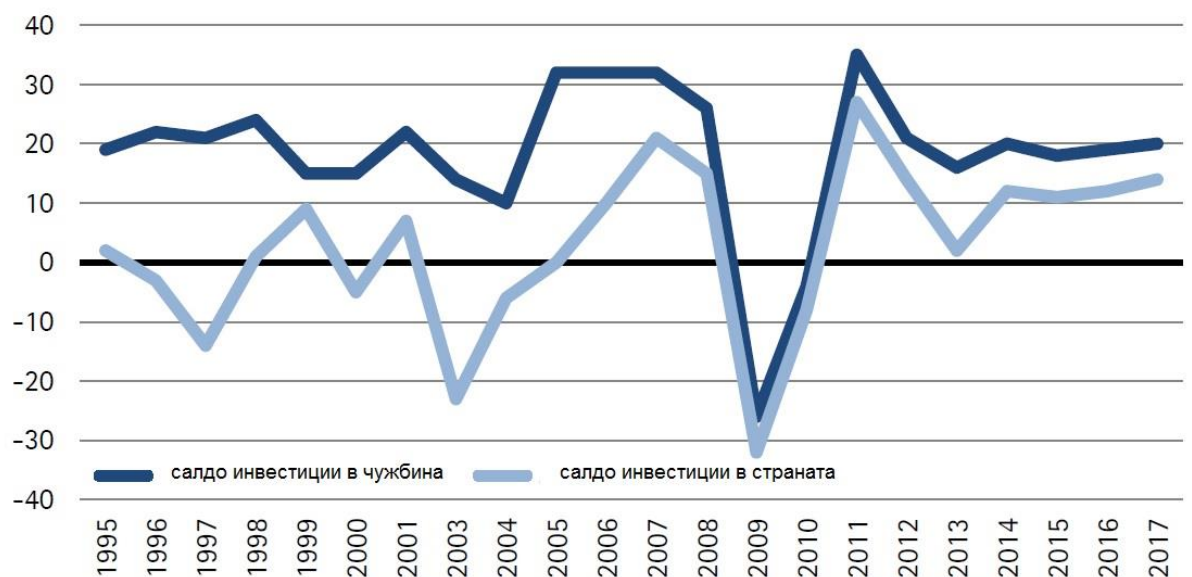
Анкетата е направена сред 2 500 германски индустриални предприятия.

49 % от анкетираните предприятия планират инвестиции в чужбина. Това е най-голямата стойност от 1995 г. досега. Салдото между броя на планиралите „повече“ и планиралите „по-малко“ инвестиции в чужбина е 20 пункта (2016: 19, 2015: 18, 2011:35). Бюджетите за преки чуждестранни инвестиции се развиват експанзивно.

Намеренията за инвестиране в чужбина са свързани с по-високи обеми, в сравнение с тези в страната.

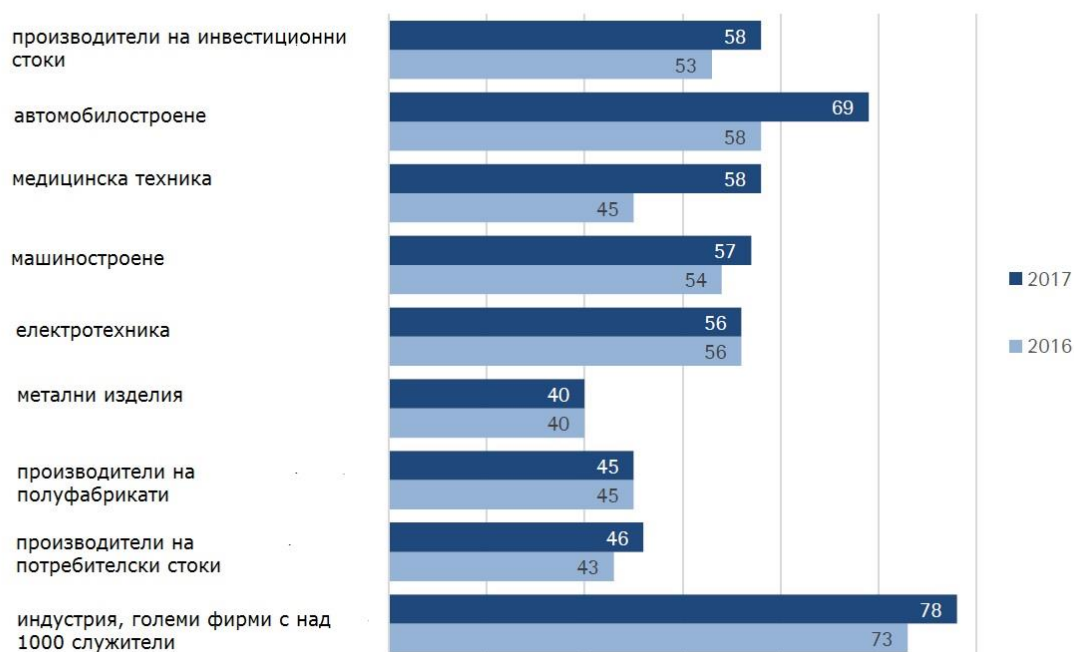
Инвестиционни намерения на германските индустриални предприятия за страната и чужбина
салда в пункта (до 2001 есенни анкети, 2002 без анкета, от 2003 анкети в началото на годината)

При групата от предприятия с между 200 и 500 работници, респективно с между 20 и 200 работници инвестиционните салда се намаляват с по три пункта, но все още достигат положителни стойности от 21, респ. 14 пункта.

Най-силен е спадът при малките предприятия с под 9 работници – от 9 пункта на 1 пункт през 2015.

Дял на предприятията с инвестиционни намерения в чужбина по браншове
в %

Делът на производителите на инвестиционни стоки с намерения за разширено инвестиционно присъствие в чужбина се увеличава значително (2017: 58%, 2016: 53%). При производителите на автомобили този дял е 69% (2016: 58%), на медицинска техника 58% (2016: 45%), на машини 57% (2016: 54%). Дяловете на производителите от браншовете електротехника и електроника, метални изделия и полуфабрикати се запазват на нивата от предходната година (56% респ. 40% и 45%). При Производителите на потребителски стоки делът е 46% (2016: 43%).

Делът на големите индустриални предприятия с над 1000 работници с намерения за инвестиране в чужбина нараства с 5 пункта до 78 %.

Като цяло има слабо увеличение в бюджетите.

Най-силен импулс в тренда за увеличаване на бюджета за инвестиране в чужбина идва от предприятията с от 200 до 499 служители. При се очаква спад в бюджетите от около 2 пункта.

Мотиви за инвестиране на германските индустриални предприятия в чужбина в % (през 2002 не е правена анкета)																
	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Производство в чужбина за намаляване на разходите	29	42	41	35	31	30	36	26	24	22	21	20	21	23	24	24
Производство в чужбина за разкриване на пазари	27	26	24	26	26	31	30	33	29	35	30	35	34	31	31	31
Пласмент и обслужване на клиенти	44	32	35	39	43	39	34	41	47	43	49	45	45	46	45	45

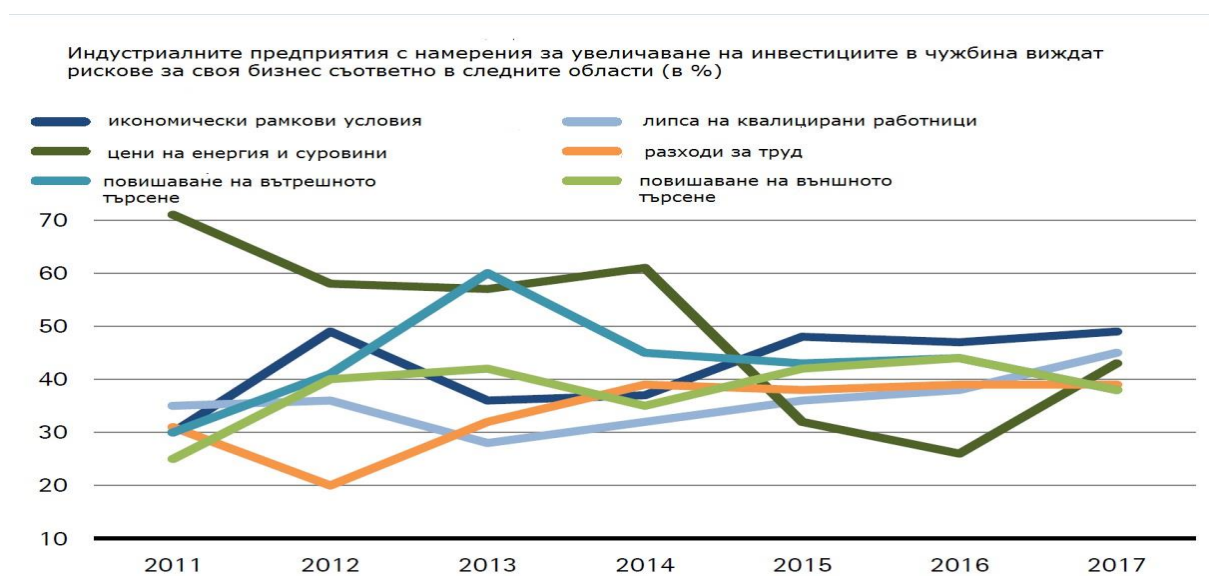

И в началото на 2017 24% (2016: 24%) от германските индустриални предприятия възнамеряват да инвестират в чужбина за да намалят производствените си разходи. От 2013 до 2016 този дял непрекъснато е растял. Това става, след като през предишни години този мотив е губил значимостта си поради подобряване на бизнес средата в Германия (спад от 42 % през 2003 до 20% през 2013). Едни от основните причини са високите разходи за енергия, нарастващите разходи за заплати и бюрократичните разходи.

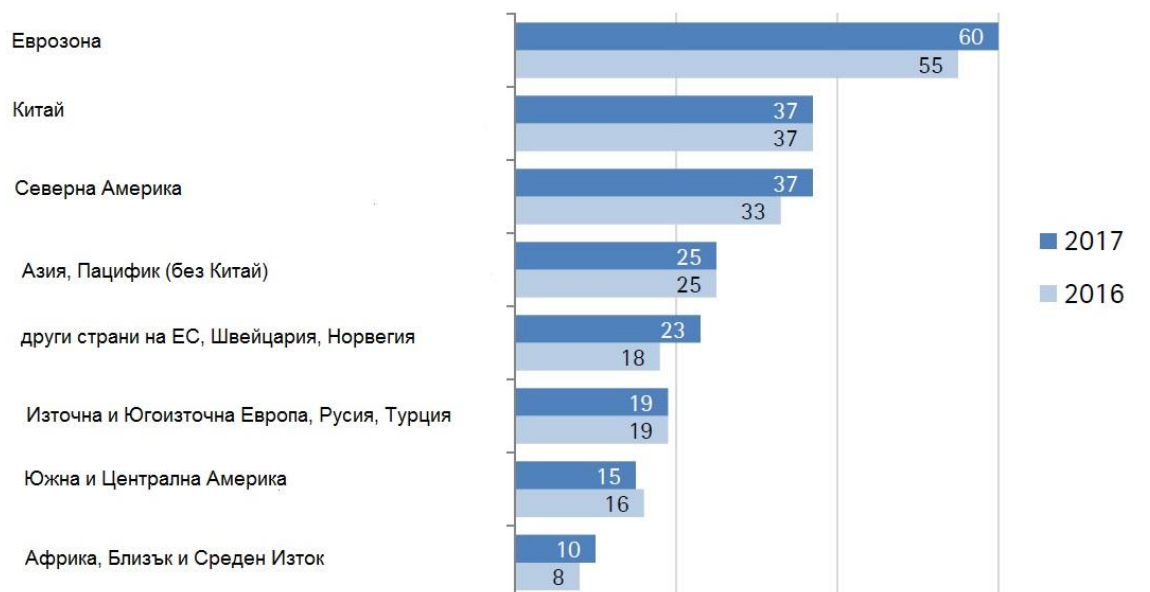
63% от всички инвестиционни решения с цел намаляване на разходите са свързани с инвестиции в Евронзоната (2016: 53%, възможни са повече от един отговора), далеч по-назад са дестинациите Китай (21 %) и останалата част на ЕС, Швейцария и Норвегия (18%, 2016: 16%).

Това изнасяне на производствени процеси в близките европейски страни илюстрира значението на вътрешния пазар, политико-икономическите рамкови условия, липсата на квалифициран персонал, цените на енергия и суровини, вътрешното и външно търсене. От особено значение тези фактори са важни за производството на полуфабрикати, продукти от гума и пластмаси, облекло и текстил. Разкриването и разширяването на пазари мотивира в 31% изнасянето на производствени мощности. Близостта до клиентите запазва тежестта си при взимането на инвестиционни решения (2016 и 2017: 45%).

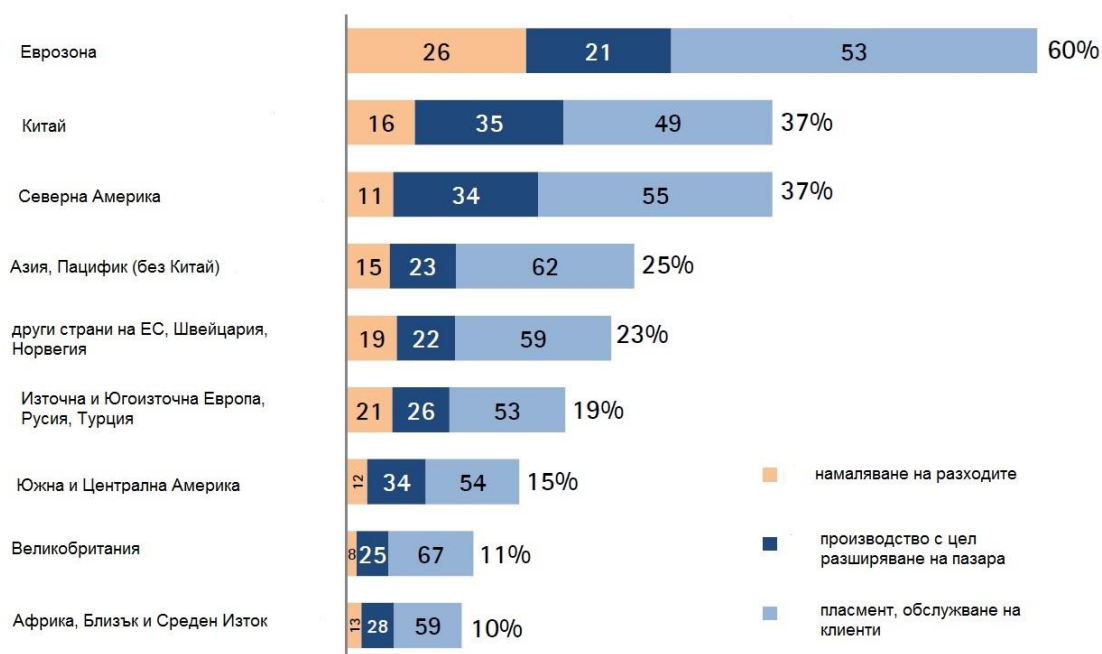
Инвестирането в чужбина действа стимулиращо и за конюнктурата в самата Германия. В редица случаи увеличават броя на служителите си в Германия и същевременно инвестират в чужбина. От предприятията, които изграждат производствени мощности в чужбина с цел разкриване и разширяване на пазари 47% предвиждат увеличение на бюджета за това.

Германски чуждестранни инвестиции по целеви региони
в %, възможни са повече от един отговори

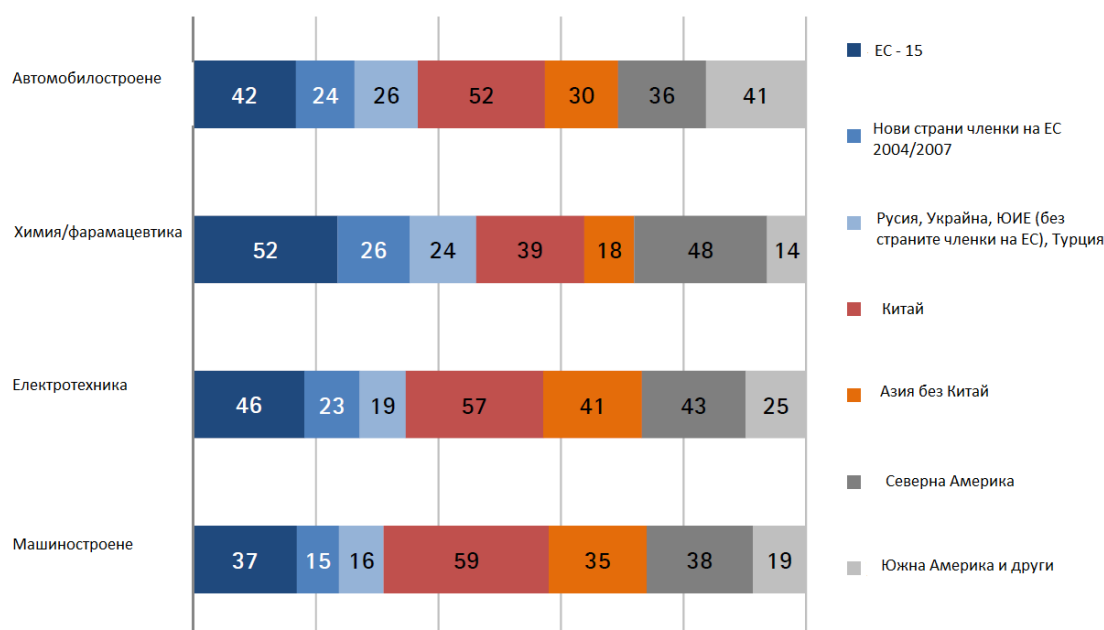

Германски преки инвестиции в чужбина по региони и мотиви за инвестиране
в %, възможни са повече от един отговори

Целеви региони за инвестиции на германските индустриални предприятия

По браншове, в %, възможни повече от един отговори, 2015

Водещ регион, в който германските фирми предпочитат да инвестират, са страните от ЕС- 15 (60 % срещу 55% през 2016 и 46 % през 2014). За положителната нагласа допринасят и успешните икономически реформи в Испания, Португалия, Ирландия. Динамично се развиват Литва и Словения. Резерви има по отношение на Франция и Италия, но и в тези страни има леко подобряване в развитието на икономиката.

Положително отражение за този регион има и благоприятният обменен курс (слабо евро), който стимулира експорта от страните от еврозоната и прави конкурентоспособна продукцията им. Важен фактор е и широката мрежа от традиционни и надеждни партньорства. Валутният съюз пази бизнеса от турбуленции на пазара. Същевременно част от страните от зоната предлагат и по-благоприятни и по-ниски нива на производствените разходи. В браншовете автомобилостроене и електротехника и електроника 61%, респ. 58% (2016: 48%) фирмите инвестират в зоната заради по-ниските разходи.

Регионът Китай привлича интереса на 37 % от фирмите (2016:37%, 2015: 45%, 2014: 42%). Намалява интереса за инвестиране с цел разширяване на пазара („въпреки че остава водещ фактор,) или намаляване на разходите. Расте значението на пласмента и обслужването на клиентите. Това е свързано със засилването на вътрешното търсене. Фирмите оценяват като риск правната сигурност, политико-икономическите рамкови условия, неравностойни условия за учстие в търгове за възлагане на обществени поръчки, повишаване на разходите за труд. Китайската икономика се развива със стабилни темпове, но до голяма степен това се дължи на масивни мерки за държавна

помощ, инвестиции в инфраструктурата, доста свободна политика на банките за отпускане на кредити.

При допитването през 2015 Китай също е една от водещите дестинации за инвестиции, като важни са както по-ниските производствени разходи, така и разкриването на нови пазари. В тази страна засилен интерес са показали браншовете „електрическо оборудване“ – 57 %, „машиностроене“ – 59 %, „автомобилостроене“ – 52 %.

Северна Америка е желана инвестиционна дестинация за 37% от анкетираните (2016: 33%, 2015: 36%, 2014: 30%). Положително въздействие има влизането в сила на СЕТА и добрата икономическа конюнктура в САЩ. Расте обаче безпокойството от противоречивите сигнали относно икономическата политика на американското правителство.

При допитването през 2015 фирмите, произвеждащи инвестиционни стоки доминират (средно 37 %). Над 43 % от инвестиралите химически фирми имат собствени клонове за обслужването на клиентите в региона, в областта на фармацевтиката този дял достига дори 63 %. За машиностроенето делът е бил 38 %, лек спад е имало при автомобилостроенето – 36 % при 39 % през 2014.

Инвестиционни намерения към регион *Азия (без Китай)* изразяват около една четвърт от анкетираните фирми (2017: 25%, 2016: 25%, 2015: 28 %, 2014: 23%). Основни акценти са Индия, „Азиатските тигри“ и държавите от Южна Азия. Особено атрактивен са тези страни за предприятията от бранша Електротехника и електроника“ 2017: 33%, 2016: 36%), Машиностроене (2017: 33%, 2016: 27%). Положително върху средния бизнес се отразява подписването на Споразумението за свободна търговия с Виетнам. Намеренията към тази страна са свързани с изграждането на мрежа за пласмент (2017: 62%, 2016: 58%). Намалява интереса за изграждане на производствени мощности с цел развитие на пазара (2017: 23%, 2016: 31%).

Страните от ЕС извън зоната, Швейцария и Норвегия привличат 23 % от инвестиционния интерес (2016: 18%, 2015: 21%, 2014: 23%).

Въпреки, че броят на инвестиралите германски предприятия в новите страни членки на ЕС след 2004 и 2007 леко спада, през 2015 почти всяко трето предприятие смята да увеличи инвестициите си в региона (35 %). Това касае особено сектора автомобилостроене (производство на автомобилни части в България, Румъния, Унгария). Полша, Чехия и Швеция са привлекателни заради големината на пазарите и икономическия си ръст. Основната причина за инвестиране в региона са по-ниските производствени разходи, но възпиращо действие оказват корупцията, бързо растящите заплати, остарялата транспортна инфраструктура. Това води до излизане на част от фирмите от тези страни и пренасочването на дейността им в страните Е-15.

Почти половината от предприятията, които планират да инвестират в страните на ЕС извън Еврозоната, Швейцария и Норвегия, имат интерес и към Великобритания (2017: 11%). Намалява интересът към Великобритания на фирмите, произвеждащи полуготови продукти. Тези изделия се произвеждат, за да бъдат използвани за крайни продукти, които не са предназначени за този пазар и са обект на реекспорт. В този смисъл последствията от Brexit ще бъдат свързани с трудности и по-високи разходи. Стимулиращо за инвестициите в страна влияе слабият пфунд, но като цяло при направена през юни 2016 година анкета 35% от германските фирми с инвестиции във Великобритания обявяват, че ще редуцират обема им при излизането от ЕС.

Латинска Америка продължава да губи атрактивността си заради нестабилната политическа и бизнес среда, както и намаление на темпа на икономически ръст (2017: 15%, 2016: 16%, 2015: 20 %, 2014: 23%). Спадът в икономиките на Бразилия, Аржентина и Венецуела през 2016 продължава. През 2017 се очаква известна стабилизация в тези страни. Регионът печели от подобрената ситуация на цените на суровини, но пак нараства рискът от валутни трусове в следствие на политиката на правителството на САЩ. По отношение на бизнес-средата основен проблем продължава да бъде корупцията. Фокусът за инвестиране се измества от изнасяне на производствени мощности за разширение на пазарите (2017: 34%, 2016: 40%) към инвестициите в пласмента и обслужването на клиентите (2017: 54%, 2016: 48%).

Интересът на германските фирми към региона Русия, Украйна, ЮИЕ (без страните членки на ЕС), Турция не съответства на потенциала на пазарите в тези страни (2017: 19%, 2016: 19%, 2015: 16%, 2014: 26%). Икономическият ръст в Турция отслабва. Расте несигурността от политическата ситуация в страната и напрегнатите политически отношения между двете страни. Икономиката започва бавно да се стабилизира след тригодишен спад и е силно зависима от приходите от износ на петрол. Германският износ към страната се свива поради обезценяването на рублата и въведените санкции.

Отрицателно въздействие имат търговските бариери. Акцентът на германските инвеститори е върху пласмента (2017: 53%, 2016: 26%) и изграждането на производствени мощности с цел разширяване на пазара (2017: 52%, 2016: 25%).

При допитването през 2015 е отчетен сериозен е спадът на интереса към региона, което до голяма степен това се дължи на конфликта между Русия и Украйна. Въпреки това, почти всяка трета фирма е имала желание да увеличи инвестициите си в Турция и ЮИЕ (без страните на ЕС). Доминиращи браншове са автомобилостроенето (26 %), химическата индустрия (20 %), машиностроенето (16 %). Става дума за големи предприятия, които вече са направили дългосрочни инвестиции в региона и са в състояние да преодолеят политическата и икономическа криза. По-сериозно намаление е имало в строителния бранш (16 % при 27 % през 2014).

Интересът за инвестиции в Африка, близкия и Среден изток нараства (2017: 10%, 2016: 8%), въпреки това нивата са ниски. През 2014 в Африка е имало само 1% от германските инвестиции в чужбина. Потенциал за развитие имат Тунис, Египет, Кения и Гана. По отношение на Близкия изток има застой стагнация. Налице е леко повишение на експорта за Иран след частично падане на част от санкциите. Положително се отразява повишението на цените на петрол. Като цяло обаче регионът се характеризира с политическа нестабилност, военни конфликти, тероризъм. Влошаването на конюнктурата в Южна Африка и Нигерия се отразява върху целия регион. Повече фирми възнамеряват да инвестират в производствени мощности (2017: 28%, 2016: 25%) и структури за пласмент (2017: 59%, 2016: 54%). Разходите за труд в страните от района на Персийския залив са високи и не могат да компенсират ниското ниво на квалификация на местните работници.

ИЗТОЧНИЦИ:

Публикации на Федералното министерство на икономиката и енергетиката, Баварското държавно министерство на икономиката, медиите, енергетиката и технологиите, Федералната банка, Федералния съюз на работодателите GESAMTMETALL, Баварския съюз на метало и електроиндустрията

Статистика относно структурата и дейността на чуждестранните предприятия на германските инвеститори

Statistik über Struktur und Tätigkeit von Auslandsunternehmenseinheiten deutscher Investoren (Outward FATS), Deutsche Bundesbank, November 2016
2016_11_struktur_und_tätigkeit_von_auslandsunternehmenseinheiten_fats.pdf

Изследване „Производството и инвестициите в чужбина на метало- и електроиндустрията“

Изследването е направено по поръчка на федералния съюз на работодателите GESAMTMETALL

Studie Auslandsproduktion und Auslandsinvestitionen der Metall- und Elektro-Industrie, IW Consult GmbH, April 2016
studie_auslandsproduktion.pdf

Изследване „Изнасянето на мястото на създаване на добавена стойност – измества ли се производството в чужбина?“

Изследването е направено по поръчка на Сдружението на баварската икономика vbw и Баварския съюз на метало и електроиндустрията vbm

Studie Verlagerung von Wertschöpfung – Geht die Produktion ins Ausland?,
IW Consult GmbH, Dr. Thorsten Lang, April 2017
Studie_Verlagerung-von-Wertschöpfung_2017.pdf

Пролетна анкета на Асоциацията на германските индустриално- търговски камари за инвестиционните намерения на германските фирми в чужбина

DIHK-Umfrage – Auslandsinvestitionen in der Industrie 2017
auslandsinvestitionen-17.pdf